

Ordet er dig nær

Af samme forfatter

Sjælefrø 2012

Lyt 2012

Sjælekraft 2012

Sjælekald 2013

Kærlighedsbreve 2014

Drengen og sommerfuglen 2017

Pilgrimsbjerget 2020

P. M. von Bülow

Ordet er dig nær

VERGIL

Ordet er dig nær

© Poul Michael von Bülow 2020

Udgivet af forlaget Vergil, www.vergil.dk

Tryk: Books on Demand GmbH,

Norderstedt, Tyskland

1. udgave

ISBN 978-87-995127-9-9

Indhold

Forord	7
Nogle ord fra komponisten	10
Vejledning til bogens tekster	11
Kirkeåret i vers og sang	13

Forord

En junidag i 2019 blev jeg ringet op af min gode ven og musikalske samarbejdspartner Allan Diehl. Han skulle som organist spille ved en række søndagsgudstjenester hen over sommeren og ville gerne komponere nogle motetter – flerstemmige kirkelige sange – der kunne synges ved gudstjenesterne. Han spurgte, om jeg havde tid og lyst til at skrive nogle tekster, der tog udgangspunkt i de pågældende søndages bibellæsninger.

Næste dag satte jeg mig og slog op i min salmebog. Bag i salmebogen finder man *Den Danske Alterbogs* fortegnelse over kirkeårets bibelske læsninger, det vil sige de bibeltekster, der året igennem læses og prædikes over i danske kirker. Jeg fandt frem til den første søndag, som Allan skulle bruge en tekst til. Det var 3. søndag efter trinitatis. Jeg læste søndagens tre bibeltekster, én fra Det Gamle Testamente og to fra Det Nye Testamente, og valgte den evangeliske tekst, som umiddelbart talte mest til mig. Teksten var fra Lukasevangeliets kapitel 15, hvor farisæerne og de skriftkloge giver ondt af sig, fordi Jesus spiser sammen med “syndere”.

Jeg lod bibelteksten simre lidt i baghovedet og skrev nogle linjer ned på mit kladdepapir. Jeg kunne mærke, at min genfortælling eller gendigtning skulle handle om barmhjertighed og om ikke at gøre forskel. Det var essensen af bibelteksten, sådan som jeg læste den.

Ordene fandt af sig selv ind i en enkel og stram form. To korte, femstavelses linjer med korte enderim efterfulgt af to lidt længere linjer med lange enderim. Formen lagde op til en gentagelse af de to første linjer, så det prøvede jeg. Jeg byttede om på de to sidste linjer, så den sidste linje i verset svarede til den første, og så faldt puslespillet på plads.

Jeg sendte teksten til Allan, og inspireret af de fem stavelsers optakt i verset skrev han en enkel, pentaton melodi og korsats, der passede perfekt til tekstens form og indhold.

Opmuntret af succesen fortsatte jeg mit arbejde med bibelteksterne, og efter et par uger havde jeg leveret de ønskede sangtekster. Sangteksterne havde alle samme metrum eller versemål og kunne derfor meget nemt "puttes" ind i den samme korsats. Det betød, at kirkesanger og korsangere kun behøvede at lære én melodi og sats til motetten, teksten blev ganske enkelt skiftet ud fra søndag til søndag.

Bibelteksterne fik lov at hvile en stund, men samtidig spirede en tanke. Skulle jeg fortsætte ud ad det samme spor og prøve at nå hele kirkeåret rundt? Alterbogen omfatter 68 kirkelige søn- og helligdage, og dertil kommer, at der er to tekstrækker, en til ulige år og en til lige år.

Jeg besluttede mig for at gå i gang, og fra efteråret 2019 blev det en fast daglig beskæftigelse at begynde dagen med at slå op på bibelteksterne for den søn- eller helligdag i kirkeåret, som jeg var nået til, og lade ordets inspirationskraft virke i mig. Jeg kom ind i en god rytme, og nogle dage kom ordene og rimene næsten af sig selv. Andre dage skulle der arbejdes lidt mere med stoffet.

Bunken af gendigtninger voksede støt, og da jeg nåede slutningen af januar, havde hver eneste kirkelige søn- og helligdag, fra 1. søndag i advent til sidste søndag i kirkeåret, fået mindst to sangbare tekster – en til hver tekstrække i Alterbogen.

Mange af de bibelske tekster rummer plads til fortolkning, og derfor er der også et element af fortolkning i gendigtningerne. Disse fortolkninger står naturligvis helt for min egen regning, og man kan være enig eller uenig i fortolkningerne. Jeg har ikke haft noget bevidst ønske om

at "teologisere", men har forsøgt at forholde mig så åben som muligt og simpelthen ladet de gamle tekster tale til mig på deres egne præmisser.

Generelt har jeg tilstræbt at lægge mig så tæt op ad forlæggene som muligt, i ånd såvel som i bogstav. Skulle digterpenen indimellem have bevæget sig lidt væk fra det tekstnære, er forlægget forhåbentlig ikke blevet tabt af syne derved.

Den relativt stramme form, jeg har valgt til versene, betyder, at der kun er blevet plads til det efter min mening væsentligste. I nogle tilfælde er blot en enkelt eller nogle få centrale linjer i bibelteksten foldet ud i tre eller fire strofer i gendigtningen.

Skulle jeg give gendigtningerne en samlet betegnelse, kunne jeg måske kalde dem et selvstændigt digterisk apropos til de bibelske tekster.

Det er mit håb, at den foreliggende samling bibelsk inspirerede tekster kan finde anvendelse i danske kirker. En oplagt anvendelse er motetten, som netop vil være et tekstligt og sangligt apropos til en given kirkesøndags bibellæsning.

Måske vil teksterne også kunne bruges til læsning eller oplæsning uden sang – i eller uden for kirkerne.

Under alle omstændigheder håber jeg, at *Ordet er dig nær* vil blive til glæde og inspiration og måske bidrage til at gøre ordet endnu mere nærværende og levende, ligesom det gennem mit arbejde med teksterne er blevet for mig.

*Poul Michael von Bülow
Frederikssund, okt. 2020*

Nogle ord fra komponisten

Musikken til *Ordet er dig nær* er liturgisk musik. De to satser kan anvendes hver for sig eller sammen. Kanondelen kan synges fra to stemmer og op til så mange stemmer, man vil, alt efter den ønskede effekt.

Satserne er særligt egnede til motet efter prædiken, men kan ligeledes anvendes som introitus eller extroitus. Kanonen er velegnet til processionssang. Det kræver dog øvede sangere. Den kompositoriske form lægger op til leg. Eksperimentér gerne med korisk opstilling i stationer forskellige steder i kirkerummet. Kun fantasien sætter grænser.

I en enklere form (f.eks. tostemmig kanon) kan man lade menigheden synge satsen. Versene er særligt anvendelige ved meditative gudstjenester, fyraftensandagter og natkirkearrangementer.

Den pentatone skala i satserne er bevidst valgt ud fra en musikantropologisk idé om, at denne form falder lige så naturligt at synge for mennesker over hele jorden, som det er at kalde på sin mor på lyden af en nedadgående lille tert.

God fornøjelse med musikken!

Allan M. V. Diehl
Komponist og organist

På vergil.dk kan korsatserne downloades og printes med bogens tekster indsat.

Vejledning til bogens tekster

Teksterne i denne bog følger kirkeåret kronologisk, begyndende med 1. søndag i advent.

For hver tekst er angivet, hvilken kirkelig søn- eller helligdag teksten hører til, for eksempel 6. SØNDAG EFTER TRINITATIS.

Et (1) efter angivelsen, for eksempel 6. SØNDAG EFTER TRINITATIS (1), indikerer, at bogens tekst bygger på en bibeltekst fra Alterbogens første tekstrække.

Et (2) indikerer, at teksten i bogen bygger på en bibeltekst fra Alterbogens anden tekstrække.

Dobbelt talmarkering – (1,2) eller (2,1), svarende til det bibelske forlægs placering i Alterbogen – indikerer, at teksten kan anvendes i begge tekstrækker.

Manglende talmarkering indikerer, at der kun er én tekstrække til den pågældende dag.

Under hver tekst i bogen er desuden angivet, hvilken bibeltekst den gendigtede tekst bygger på, for eksempel *5 Mos 30,11-14*.

Kirkeåret i vers
og sang

Signet være han

Signet være han,
mød ham, hvem, der kan,
lovet være han, som kommer
som vor frelser og vor dommer,
mød ham, hvem, der kan,
signet være han!

Herrens vej bered,
kast din kappe ned,
strø med grene, dæk for støvet,
se ham ride gennem løvet,
kast din kappe ned,
Herrens vej bered!

Nu for Herren råb,
han er vores håb,
hosianna i det høje,
han har åbnet himlens fløje,
han er vores håb,
nu for Herren råb!

Matt 21,1-9

Han blev ikke set

Han blev ikke set
som sit folks profet,
bort fra byen blev han drevet,
hvor som barn han havde levet,
som sit folks profet
blev han ikke set.

Han fandt intet ly
i sin egen by,
ud de jog ham til en klippe,
lod ham dér med livet slippe,
i sin egen by
fandt han intet ly.

Hans besøg blev kort,
stille gik han bort,
ufortjent var byens gave,
nådens ord, han lod dem have,
stille gik han bort,
hans besøg blev kort.

Luk 4,16-30

Ser I ham på ny

Ser I ham på ny
i en himmelsky,
høres himlens klokker kime,
er det Herrens dag og time,
i en himmelsky
ser I ham på ny.

Alting skal forgå
for at genopstå,
jorden skælve, havet bruse,
himlen mørkne, stormen suse,
for at genopstå
alting skal forgå.

I skal da med fryd
høre englelyd,
morgensolen til jer komme
skal I se, når nat er omme,
høre englelyd
skal I da med fryd.

Luk 21,25-36

Høje himmelgom

Høje himmelgom,
kom til os, o, kom,
som de brudepiger kloge
vil vi vente, vil vi våge,
kom til os, o, kom,
høje himmelgom!

Høje himmelsøn,
hør, o, hør vor bøn,
vågeblus i vore hjerter
har vi tændt som håbets kærter,
hør, o, hør vor bøn,
høje himmelsøn!

Høje himmellys,
lad vort håb fornys,
må din stjerne til os dale,
lyse op i bryllupssale,
lad vort håb fornys,
høje himmellys!

Matt 25,1-13

I Johannes så

I Johannes så
støt ved bredden stå,
ikke som et siv, der svajer,
strået, der for vinden nejer,
støt ved bredden stå
I Johannes så.

Ved en ørkenflod
han alene stod,
ikke klædt i fine klæder,
der et øje flygtigt glæder,
han alene stod
ved en ørkenflod.

Mer end en profet
er, hvad I har set,
en, som kom min vej at bane,
en, som bar på Herrens fane,
er, hvad I har set,
mer end en profet.

Matt 11,2-10

Du er født, min søn

Du er født, min søn,
til en gerning skøn,
Gud har givet dig i eje,
du skal bane Herrens veje,
til en gerning skøn
er du født, min søn.

Du, Johannes, skal
høre Herrens kald,
til den dag tålmodigt vente,
Herren dig til dåd vil hente,
høre Herrens kald
du, Johannes, skal.

Gud har dig udset
til sin søns profet,
i hans navn du folk skal døbe,
dem fra synd og død løskøbe,
til sin søns profet
Gud har dig udset.

Luk 1,67-80

Kristus er jeg ej

Kristus er jeg ej,
jeg er kun hans vej,
vejen er for ham nu jævnet,
dertil var af Gud jeg stævnet,
jeg er kun hans vej,
Kristus er jeg ej.

Nu han døber selv
her i flodens skel,
han er større, jeg er mindre,
hans er stjernen, som skal tindre,
her i flodens skel
døber han nu selv.

Jeg ser til ham hen
som en særlig ven,
Herrens komme selv jeg hylder,
mig hans glans med glæde fylder,
som en særlig ven
ser jeg til ham hen.

Joh 1,19-28; 3,25-36

Ja, og ikke nej

Ja, og ikke nej,
det er Herrens vej,
alt i ham Guds ord bekræfter,
Kristus for dets sandhed hæfter,
det er Herrens vej,
ja, og ikke nej.

Gud os lovet har
med sin søn et svar,
derfor, Gud til ære, sammen
siger vi ved ham vort amen,
med sin søn et svar
Gud os lovet har.

Samlet i et ord,
på hans ja vi tror,
ja er ordet, som vi svarer,
som vor pagt med Gud bevarer,
på hans ja vi tror,
samlet i et ord.

2 Kor 1,18-22

Du gør glæden stor

Du gør glæden stor,
hør vort jubelkor,
som man glæder sig ved høsten,
glædes vi ved barnerøsten,
hør vort jubelkor,
du gør glæden stor!

Os din søn er født,
han med håb er mødt,
som fredsfyrste og rådgiver
han vort lys, vor frelse bliver,
han med håb er mødt,
os din søn er født!

Du gør jublen stærk
med dit skaberværk,
evighedens rige krone
skal din søn på Davids trone,
med dit skaberværk
gør du jublen stærk!

Es 9,1-6a

Skynd jer, kom og se

Skynd jer, kom og se,
så I barnet le,
se, hvor trygt på strå han hviler,
sødt i søvne nu han smiler,
så I barnet le,
skynd jer, kom og se!

Stå ham ej for nær,
om ham står et skær,
se, hvor smukt hans ansigt skinner,
solen gløder i hans kinder,
om ham står et skær,
stå ham ej for nær.

Sov nu, lille dreng,
i din krybbeseng,
over dig den klare stjerne
blinker til dig fra det fjerne,
i din krybbeseng
sov nu, lille dreng.

Luk 2,1-14

Josef, Davids søn

Josef, Davids søn,
tak din Gud med bøn,
han lod Helligånden sende
til Maria, som er henne,
tak din Gud med bøn,
Josef, Davids søn.

Føde skal i løn
hun sin Gud en søn,
Jesus skal du barnet kalde,
kendt hans navn skal stå for alle,
hun sin Gud en søn
føde skal i løn.

Født til folkets vel
som Immanuel
han dit hus skal bringe ære,
folk til trøst og frelse være
som Immanuel,
født til folkets vel.

Derfor, Josef, gør,
hvad din Gud dig spør, tag Maria nu til ægte,
Herrens bud du bør ej nægte,
hvad din Gud dig spør,
derfor, Josef, gør.

Matt 1,18-25